

Reflektiivisten taitojen oppiminen

Esimerkkejä **systemisen ajattelun** oppimisesta:

- Omien valintojen globaaleja vaikutuksia ja tuotannon eettisyyttä voidaan tutkia analysoimalla tuotantoketjuihin liittyviä ympäristöllisiä, ekologisia, sosiaalisia ja kulttuurisia näkökohtia.
- Kestävyyskysymysten tietopohjan kytkeminen omaan ammattialaan ja työprosessiin: Mikä on oman ammattialan kytkentä ilmastonmuutokseen, luonnon monimuotoisuuteen tai luonnonvarojen kulutukseen? Miten ammattialalla pyritään ratkaisemaan näitä kysymyksiä? Mitkä ovat alan ammattilaisen rooli, mahdollisuudet ja velvollisuudet kestävyden puolesta toimimisessa?
- Systemistä lähestymistapaa näiden kysymysten tarkasteluun edustaa myös arvojen, ammattietiikan ja tunteiden käsittely osana oppimista.

[Lue lisää systemisestä ajattelusta](#)

Esimerkkejä **kriittisen ajattelun** oppimisesta:

- Erialaisten toiminta- ja työtapojen ja valintojen vaikutusten arviointi kestävä kehityksen näkökulmasta, vaihtoehtoisten ratkaisujen pohtiminen yhdessä
- Opiskelijoiden rohkaiseminen ilmaisemaan ja perustelemaan omia mielipiteitään
- Omaan ammattiin ja toimintatapoihin liittyvien eettisten näkökohtien pohtiminen opetuksen ja työtehtävien harjoittelun yhteydessä
- Arvokeskustelut ja väittelyt
- Kestävä kehityksen arvoihin ja asenteisiin liittyvät roolipelit ja draama

Esimerkkejä **yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojen** kehittämisestä:

- Ryhmätyöt, jotka edellyttävät opiskelijoilta yhteistä työn/toiminnan suunnittelua
- Tarjotaan opiskelijoille mahdollisuuksia vuorovaikutukseen muista kansallisuuksista ja kulttuureista tulevien ihmisten kanssa
- Neuvottelu- ja päätöksentekotilanteiden harjoittelu
- Opiskelijoiden osallistuminen oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen
- Opiskelijoiden suunnittelemat tapahtumat
- Opiskelijat toimivat muiden opiskelijoiden perehdyttäjinä kestävä kehityksen asioissa
- Opiskelijoiden osallistuminen hankkeisiin